

Materiály k samostudiu

Úterý 21. 4. 2020

Třída 8. D

Milí žáci,

nezapomínejte dle pokynů posílat vypracované práce svým vyučujícím. Samozřejmě neposílají žáci, kteří po týdnu dostávají od vyučujících řešení úloh, které vypracovávali a mohou si je zkontrolovat. Posílejte mailem na adresu učitelů: jmeno.perina@seznam.cz

ČESKÝ JAZYK

(Literatura)

1. Zapsat do sešitu

Česká realistická próza (80. a 90. léta 19. století)

Realismus – umělecký směr 19. století usilující o pravdivé poznání a zobrazení skutečnosti., ne tedy odpoutávání od skutečnosti a úniky do jiných světů, ne fantazijní výmysly, ale pravdivé zobrazení života takového, jaký doopravdy je.

Ve světové literatuře se realistická tvorba začala prosazovat od 30. let 19. století. Jejím charakteristickým rysem byl věcný a kritický vztah ke skutečnosti, proto se také literární směr, k němuž se tato tvorba hlásí, nazývá **kritický realismus**.

Kolébkou kritického realismu je Francie; významně se však rozvinul také v ruské a anglické literatuře, později i v literaturách jiných národů a také u nás.

Představitelé kritického realismu ve světové literatuře:

Francie - Stendhal [stendal, též standal], Honoré de Balzac [onoré d balzak], Gustave Flaubert [gistáv flóbert],

Anglie – Charles Dickens [čárlz dykinz], John Galsworthy [džon gólvérdzi],

Rusko – Ivan Sergejevič Turgeněv, Lev Nikolajevič Tolstoj, Anton Pavlovič Čechov, Nikolaj Vasiljevič Gogol, Fjodor Michajlovič Dostojevskij

V české literatuře patří k nejvýznamnějším realistickým spisovatelům 2. poloviny 19. století např. Alois Jirásek, Karel Václav Rais, Teréza Nováková a další.

Realisté psali především prózu (román) a drama, náměty čerpali jednak z historie, jednak ze současného městského a vesnického života.

2. Čítanka (Prodos) str. 108 – přečíst

3. Zapiš do sešitu

Honoré de Balzac (Francie, 1789-1850) – rozsáhlý cyklus románů se souhrnným názvem **Lidská komedie** – v téměř 100 románech ukazuje různé charakterové typy lidí (např. **Otec Goriot**, **Evženie Grandetová**, **Lesk a bída kurtizán**, aj.).

4. Opakování-PL (vytisknout, doplnit, nalepit do sešitu. Kdo nemá tuto možnost, odpoví do sešitu písemně.

REALISMUS

HONORÉ DE BALZAC: OTEC GORIOT

„Ach, kdybych byl bohat, kdybych si ponechal své jmění, kdybych jim je nebyl dal, pak by tady byly, olizovaly by mi tváře svými polibky! Bydlel bych v paláci, měl bych krásné pokoje, služebnictvo, teplo. A ony by se rozplývaly v slzách i se svými manžely a se svými dětmi. To vše bych měl. Ale takhle nic! Za peníze je všechno. I dcery. Ach, mé peníze, kde jsou? Kdybych měl po sobě zanechat poklady, bařily by mě do obkladů, ošetřovaly by mě. Slyšel bych je, viděl bych je. Ach, mé drahé dítě, mé jediné dítě, má samota, má bída jsou mi milejší. Když je nešťastný člověk milován, je si aspoň jist, že je milován. Ne, chtěl bych být bohat, viděl bych je. Na mou duši, kdopak ví? Obě mají srdce z kamene. Měl jsem pro ně příliš mnoho lásky, aby ony jí měly aspoň trochu pro mne. Otec má být stále bohat, má držet své děti na uzdě jako jankovité koně. A já jsem byl před nimi na kolenou. Bídnicel! To, jak se ke mně po celých deset let chovaly, teď důstojně vyvrcholuje...

přeložila: Božena Zimová

1. Doplň myšlenkovou mapu.



2. Vyber přísloví, která se nejvíce hodí k popisované situaci.

- a) Zadarmo ani kuře nehrabe.
- b) Čiň čertu dobře, peklem se ti odmění.
- c) Jak si kdo ustele, tak si lehne.
- d) Všechno zlé je pro něco dobré.

3. Která forma odpovídá promluvě?

- a) monolog
- b) dialog
- c) er forma
- d) ich forma



4. Stručně napiš (neboj se i domyslet), co dcery otci pravděpodobně provedly.

.....

.....

.....

.....

5. Barevně označ témata, kterých se otcova promluva nejvíce dotýká.

manželství

výchova

život a smrt

nevděk

peníze

čas

smysl života

6. Porad otci, co může ve své situaci dělat.

.....

.....

.....

.....

Když mladí medicí zpozorovali pokles jeho dolního rtu a změnili vrchol jeho lícního úhlu, když se ho dlouho vyptávali, ale nic z něho nedostali, prohlásili o něm, že je stížen kretenismem. Jednou mu po večeři paní Vauquerová řekla posměvačně: „Nuže, už vás nepřicházejí navštěvovat vaše dcerušky?“ uvedši tak v pochybnost jeho otcovství. Otec Goriot se zachvěl, jako kdyby ho hostitelka bodla železným bodcem. „Někdy přicházejí,“ odpověděl dojatě. „Ale, ale! Vy se s nimi ještě vidáte?“ zvolali studenti. „Bravo, otče Goriot!“ Stařec však neslyšel vtipy, které se po jeho odpovědi na něho sesypaly, upadl znova do svého zamyšlení, což ti, kteří ho povrchně pozorovali, pokládali za senilní otupělost.

přeložila: Božena Zimová

7. Spoj následující názvy s jejich významy. Můžeš využít Slovník spisovné češtiny nebo Slovník cizích slov.

ironie

kousavá, zraňující řeč obsahující pohrdání

cynismus

bezohledné zraňování lidských citů

sarkasmus

výsměch za účelem kritiky (přestože může využít kladné znějící hodnocení)

8. Pojmenuj vybrané věty z textu pojmy ze cvičení 7.

a) Když se ho dlouho vyptávali, ale nic z něho nedostali, prohlásili o něm, že je stížen kretenismem.



b) „Nuže, už vás nepřicházejí navštěvovat vaše dcerušky?“ →

c) „Bravo, otče Goriot!“ →

9. Citiš lítost, nebo si myslíš, že si přístup svého okolí otec Goriot zaslouží? Svou odpověď zdůvodni.

.....

.....

.....

ZEMĚPIS

NEZAPOMEŇTE SI PRACOVAT S ATLASEM ČR, VYHLEDÁVEJTE SI INFORMACE ZMÍNĚNÉ V TEXTU (zeměpisná místa, oblasti, řeky atd.) utvrzujte si vizuální paměť (pomáhejte si s internetem).

Společně začínáme pracovat na jednotlivých krajích ČR.

Učebnice str. 71-73.

Do sešitu:

1. Praha

Povrch a přírodní poměry – leží uprostřed České kotliny, největší část se rozkládá na Pražské plošině. Na severovýchodě zasahuje do Středolabské tabule, na jihu vybíhá do Brdské vrchoviny. Převážná část leží v teplé podnebné oblasti, jihovýchod v mírné teplé oblasti.

V blízkosti se nachází Česká tabule (zásobování potravinami, energetické zdroje, naleziště drahých kovů). Městem protéká řeka Vltava.

Historie – v polovině **9. století** byl založen Pražský hrad, v **10. století** Vyšehrad, v roce **1348** založeno Nové Město pražské a Karlova univerzita. Po bitvě na Bílé hoře v roce **1620** ztratila Praha svůj mezinárodní význam, v době národního obrození došlo k přírůstku českých obyvatel, s rozvojem průmyslu nastal hospodářský rozkvět, pozměnilo se i okolí města, a to zemědělstvím příměstského typu.

V roce **1845** zavedena železnice, vybudována nádraží, na Vltavě vznikl říční přístav. Ve **20. letech** minulého století se otevřelo letiště v Ruzyni, v roce 1974 bylo uvedeno do provozu metro (dnes trasy A, B, C a D se plánuje). Zavedla se také tramvajová, autobusová a trolejbusová doprava (ta byla zrušena v 70. letech minulého století).

1922- vznik Velké Prahy (zahrnuta všechna předměstí např. Nusle, Košíře, Královské Vinohrady). Od roku 1949 změna v členění, od roku 1960 se k Praze postupně připojovaly další obce.

Současnost – 22 správních obvodů (např. Praha 6), 57 samosprávních městských částí (např. Praha 17 – Řepy).

V Praze je soustředěno mnoho vzdělávacích a kulturních institucí, sídlí zde Vláda ČR, vedení politických stran, poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, kancelář prezidenta republiky, státní, vědecké a mezinárodní organizace.

Historické centrum Prahy je od roku 1992 zapsáno do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO (k tomu řadíme také Průhonický park v blízkosti Prahy).

Viz odkaz:

<https://www.youtube.com/watch?v=C3UHPI7Xk90>

PŘÍRODOPIS

Pokračování smyslových ústrojí

- 1) Přečti si text včetně okrajů str. 60, 61 – Chuť, Čich, prohlédni si všechny obrázky.
- 2) Nadepiš Chuť a obr. 76 na str. 60 nakresli a popiš.
- 3) Nadepiš Čich a nakresli a popiš obr. „Čichové ústrojí“ na okraji str. 61. Zjisti a zapiš, kdo je degustátor – úkol na okraji str. 61 nahoře. Písemně do sešitu odpověz na otázky 1 a 2 v úkolech (hnědě podbarveno) na str. 61. Úkol 1. – uveď aspoň tři látky, úkol 2. – uveď název i vzorec nebezpečného plynu (hledej v učebnici chemie str. 48)
- 4) Udělej velmi stručné heslovité výpisky ze „Shrnutí“ na str. 61.
- 5) Písemně vypracuj úkol na okraji str. 61 dole – centra smyslů v mozkové kůře – vypiš názvy částí mozkové kůry, kde jsou centra uložena.